گوناگون ... ازچهارگوشه جهان

پژوهشگران اتریشی وتولید مغزانسان درآزمایشگاه

وین،اتریش - دانشمندان موسسه زیست شناسی مولکولی-**The Renowned Institute of Molecular Biotechnology (IMBA)** آکادمی علوم اتریش- **The Austrian Acadeny of Sciences** موفق شدند در محیط آزمایشگاه مغز انسان را در مقیاس میناتوری رشد دهند تا به این وسیله به شناخت بهتری از اختلالات عصب شناختی دست یابند.

این ساختار که به اندازه یک نخود است به همان سطح از رشد یک جنین ۹ هفته ای رسید که توان اندیشه ندارد. این مطالعه که نتایج آن در نشریه نیچر منتشر شده است زمینه را برای بررسی بیماری های نادر فراهم می کند.

متخصصان مغز واعصاب نتایج این تحقیقات را حیرت انگیز و جذاب توصیف کرده اند چرا که مغز انسان یکی از پیچیده ترین ساختارهای موجود در جهان است.

دانشمندان اتریشی دراین پژوهش، ازسلول های بنیادی جنینی یا سلول های پوستی بالغ برای تولید بخشی ازجنین استفاده کردند که مغز ونخاع را می سازد.

دانش پژوهان اتریشی این ترکیب را درقطرات ریزی از ژل قرار دادند تا داربستی برای رشد بافت ایجاد کنند. آن ها سپس این ترکیب را در یک بیوراکتور چرخان - محیط مغذی دارای مواد غذایی لازم و اکسیژن - قرار دادند.

این سلول ها توانستند رشد کنند و خود را به مناطق مجزای مغزی مانند قشر مغز، شبکیه، و به ندرت هیپوکامپ اولیه که به شدت در حافظه یک مغز کاملا رشد کرده بافع نقش دارد، سازماندهی کنند.

اسکلول های بنیادی جنینی برای تولید بخشی ازجنین استفاده کردند که مغز ونخاع را می سازد.

محققان مطمئن هستند که این شیوه بسیار شبیه چگونگی رشد مغز در جنین تا سن ۹ هفتگی است. این بافت ها پس از ده ماه به حداکثر اندازه خود یعنی چهار سانتی متر رسیدند.

این «مینی مغزها» به مدت یک سال زنده ماندند اما اندازه شان بزرگ تر نشد چرا که هیچ جریان خونی در آن وجود نداشت و فقط بافت مغز بود. از این رو مواد غذایی و اکسیژن نمی توانستند به درون این ساختار مغز ماندن راه یابند.

دکترجرگن کنوبلیچ- **Dr. Jurgen Knoblich** یکی از محققان این پروژه گفت: این شبه مغزوسیله مناسبی برای مدل سازی رشد مغز ومطالعه فرآیندهایی است که به نارسایی در این رشد منجر می شود.

وی افزود: در نهایت می خواهیم به مطالعه اختلالات رایجی مانند شیزوفرنی و اوتیسم برسیم. این بیماری ها خود از مرنین بزرگسالی بروزنی دهند اما نقص های ایجاد شده در زمان رشد مغز عامل شکل گیری این بیماری ها بوده است.

این پژوهشگران می گویند شیوه نوین آن ها می تواند به جایگزینی موش های آزمایشگاهی در تحقیقات دارویی منجرشود که درمان های نوین بر روی بافت مغز واقعی آزمایش می شوند.

محققان دانشگاه رادبود نایخسن- **Radboud University in Nijmegen** یک مدل ریاضی رایانه ای را توسعه داده اند که از توانایی آنالیز تصاویر اسکن مغزی برای بازسازی افکار مغزی و کشف حروفی که فرد در حال فکر کردن به آن ها است، برخوردار است.

پژوهشگران با آموزش مدل کامپیوتری امکان تشخیص نحوه واکنش حجم کوچکی از مناطق درتصاویر اسکن مغزی موسوم به **Voxels** را که به پیکسل های منفرد در چشم پاسخ می دهند، فراهم کردند.

با ترکیب تمامی اطلاعات در خصوص پیکسل های **Voxels**، امکان بازسازی تصاویری که فرد در حین انجام اسکن مغزی در حال مشاهده آن ها بود، فراهم شد؛ همچنین تعیین کلماتی که کاربر در حال فکر کردن به آن ها بود با کمک این مدل کامپیوتری امکان پذیر شد.

مدل کامپیوتری ریاضی امکان بازسازی افکارمغزی را فراهم کرده است.

به گفته محققان، مدل کامپیوتری ریاضی با قدرت آنالیز تصاویر **MRI** امکان بازسازی افکاری مغزی با دقت بسیار زیادی نسبت به قبل را فراهم کرده است.

نتایج این مستاورد درشماره اخیرنشریه **Neuroimage** چاپ بریتانیا منتشر شده است. ■

افزایش ۱۱سانتی متری قد مردان اروپایی در ۱۰۰ سال اخیر

اسکی، انگلستان- یک پژوهش جدید نشان می دهد میانگین قد مردان اروپایی به صورت چهشی و ناگهانی در مدت زمان سال ۱۸۷۰ تا ۱۹۸۰ میلادی (بیش از ۱۰۰ سال)، حدود۳/۴ اینچ- (۱۱سانتیمتر) افزایش یافته است.

براساس این پژوهش میانگین قدمردان اروپایی در مدت زمان مورد بررسی که شامل دو جنگ جهانی و رکود بزرگ اقتصادی می شود به شدت افزایش یافته است. صدت زمانی که به دلیل رکورد بزرگ، اروپا با فقر و صرفه جویی در مصرف غذا روبه رو بود و کاهش رشد انسان ها پیش بینی می شد.

افزایش قد اروپایی ها نشانه «بهبود سلامت»

پژوهشگران دراین باره گفته اند: این جهش سریع در قد انسان های اروپایی به دلیل تصمیم اروپایی ها به کاهش زاد و ولد در مدت زمان مورد بررسی است چرا که قبل از این مشخص شده بود کوچکی خانواده ها با افزایش میانگین قد افراد ارتباط دارد.

تیموتی جی هاتون- **Timothy J. Hatton** استاد اقتصاد در دانشگاه بریتانیایی اسیکس- **The University of Essex** که ریاست این گروه پژوهشی را برعهده داشت گفت: افزایش قد اروپایی ها نشانه اصلی بهبود میانگین شاخص های سلامت ساکنان این منطقه است.

وی افزود: افزایش میانگین قد مردان اروپایی از۵/۶ اینچ به ۵/۱۰ اینچ -(۱۶۷به ۱۷۸ سانتیمتر) در مدتی بیش از ۱۰۰ سال نشان دهنده محیطی است که درآن شاخص های سلامت بهبود می یابد وبیماری هامحدود شده اند. این مهمترین عوامل این رشدقدامت.

در این پژوهش ، میانگین قد مردان از سال ۱۸۷۰ تا ۱۹۸۰ میلادی در حدود ۱۵ کشور اروپایی مورد ارزیابی قرارگرفت.

پژوهشگران همچنین به این یافته رسیده اند که کشورهای اروپایی از جمله بریتانیا، ایرلند، کشورهای حوزه اسکاندیناوی، هلند، اتریش، بلژیک و آلمان در مدت زمان مورد بررسی، شاهد سرعت منحصر بفردی دررشد قدمردان نسبت به سایرکشورهای بوده اند.

این پژوهش درشماره اخیرنشریه اکسفورد اقتصادی-**The Journal Oxford Economic** چاپ بریتانیا منتشر شده است. ■

خواندن افکارمغزی انسان ها با تصاویر ام آر آی

نایخمن، هلند-پژوهشگران هلندی با ترکیب تصاویرام آر آی - **MRI** و الگوریتم خاص کامپیوتری ، موفق به بازسازی و خواندن افکار مغزی انسان شدند.

از تصاویر ام آر آی **MRI** در مطالعات شناختی برای تعیین مناطق فعال مغز در هنگام انجام فعالیت های خاص استفاده می شود، اما محققان هلندی یک گام فراتر نهاده و از داده های اسکن مغزی برای بازسازی افکار و تعیین حروفی که فرد در حال فکر کردن به آن ها است، استفاده کردند.

محققان دانشگاه رادبود نایخسن- **Radboud University in Nijmegen** یک مدل ریاضی رایانه ای را توسعه داده اند که از توانایی آنالیز تصاویر اسکن مغزی برای بازسازی افکار مغزی و کشف حروفی که فرد در حال فکر کردن به آن ها است، برخوردار است.

پژوهشگران با آموزش مدل کامپیوتری امکان تشخیص نحوه واکنش حجم کوچکی از مناطق درتصاویر اسکن مغزی موسوم به **Voxels** را که به پیکسل های منفرد در چشم پاسخ می دهند، فراهم کردند.

با ترکیب تمامی اطلاعات در خصوص پیکسل های **Voxels**، امکان بازسازی تصاویری که فرد در حین انجام اسکن مغزی در حال مشاهده آن ها بود، فراهم شد؛ همچنین تعیین کلماتی که کاربر در حال فکر کردن به آن ها بود با کمک این مدل کامپیوتری امکان پذیر شد.

مدل کامپیوتری ریاضی امکان بازسازی افکارمغزی را فراهم کرده است.

به گفته محققان، مدل کامپیوتری ریاضی با قدرت آنالیز تصاویر **MRI** امکان بازسازی افکاری مغزی با دقت بسیار زیادی نسبت به قبل را فراهم کرده است.

نتایج این مستاورد درشماره اخیرنشریه **Neuroimage** چاپ بریتانیا منتشر شده است. ■

افزایش ۱۱سانتی متری قد مردان اروپایی در ۱۰۰ سال اخیر

اسکی، انگلستان- یک پژوهش جدید نشان می دهد میانگین قد مردان اروپایی به صورت چهشی و ناگهانی در مدت زمان سال ۱۸۷۰ تا ۱۹۸۰ میلادی (بیش از ۱۰۰ سال)، حدود۳/۴ اینچ- (۱۱سانتیمتر) افزایش یافته است.

براساس این پژوهش میانگین قدمردان اروپایی در مدت زمان مورد بررسی که شامل دو جنگ جهانی و رکود بزرگ اقتصادی می شود به شدت افزایش یافته است. صدت زمانی که به دلیل رکورد بزرگ، اروپا با فقر و صرفه جویی در مصرف غذا روبه رو بود و کاهش رشد انسان ها پیش بینی می شد.

افزایش قد اروپایی ها نشانه «بهبود سلامت»

پژوهشگران دراین باره گفته اند: این جهش سریع در قد انسان های اروپایی به دلیل تصمیم اروپایی ها به کاهش زاد و ولد در مدت زمان مورد بررسی است چرا که قبل از این مشخص شده بود کوچکی خانواده ها با افزایش میانگین قد افراد ارتباط دارد.

تیموتی جی هاتون- **Timothy J. Hatton** استاد اقتصاد در دانشگاه بریتانیایی اسیکس- **The University of Essex** که ریاست این گروه پژوهشی را برعهده داشت گفت: افزایش قد اروپایی ها نشانه اصلی بهبود میانگین شاخص های سلامت ساکنان این منطقه است.

وی افزود: افزایش میانگین قد مردان اروپایی از۵/۶ اینچ به ۵/۱۰ اینچ -(۱۶۷به ۱۷۸ سانتیمتر) در مدتی بیش از ۱۰۰ سال نشان دهنده محیطی است که درآن شاخص های سلامت بهبود می یابد وبیماری هامحدود شده اند. این مهمترین عوامل این رشدقدامت.

در این پژوهش ، میانگین قد مردان از سال ۱۸۷۰ تا ۱۹۸۰ میلادی در حدود ۱۵ کشور اروپایی مورد ارزیابی قرارگرفت.

پژوهشگران همچنین به این یافته رسیده اند که کشورهای اروپایی از جمله بریتانیا، ایرلند، کشورهای حوزه اسکاندیناوی، هلند، اتریش، بلژیک و آلمان در مدت زمان مورد بررسی، شاهد سرعت منحصر بفردی دررشد قدمردان نسبت به سایرکشورهای بوده اند.

این پژوهش درشماره اخیرنشریه اکسفورد اقتصادی-**The Journal Oxford Economic** چاپ بریتانیا منتشر شده است. ■

دولت اوباما خواستارمجازات عاملان حمله به قرارگاه اشرف وکشتار مجاهدین خلق شد

بقیه از صفحه اول

نساخته است. سازمان مجاهدین خلق در بیانیه هایی که در این زمینه صادرکرد، نیروهای عراقی را عامل حمله به قرارگاه اشرف قلمداد نبود وخواستاراتقال پیش از سه هزار تن از اعضای خود از عراق به ایالات متحده یا بازگشت آنان به قرارگاه اشرف گردید. دولت عراق کشته شدن۵۲ تن از ۱۰۳ عضو این سازمان را که درقرارگاه اشرف اقامت داشتند، ناشی ازیک «درگیری داخلی» توصیف کرده است.

وزارت امورخارجه امریکا با انتشار بیانیه ای از دولت عراق خواست با سازمان ملل متحد برای تحقیق در این زمینه همکاری کند، عاملان این اقدام را به مجازات برساند و به یافتن کسانی که ناپدید شده اند کمک کند. در این بیانیه ضمن انتقاد از مقامات سپاه پاسداران که از حمله به قرارگاه اشرف ابراز خوشحالی کرده بودند، از جمهوری اسلامی خواست از نفوذ خود برای یافتن وآزادی ناپدید شدگان استفاده کند.

وزارت امورخارجه امریکا همچنین از عراق خواست اقدامات امنیتی و ایمنی خود را درکمپ لیبرتی که اعضای سازمان مجاهدین خلق درآن مستقر هستند افزایش دهد تا جان ساکنان این پادگان با حملات خمپاره ای به خطر نیفتد. دولت امریکا ازسازمان مجاهدین خلق نیز خواست باقی ماندگان اعضای خود درقرارگاه اشرف را به کمپ لیبرتی منتقل نماید.

ازسوی دیگر محمدرضا نقدی رییس سازمان بسیج مستضعفان با ستایش از «حمله» به قرارگاه اشرف، آن را با شکست سازمان مجاهدین خلق در حمله به ایران پس از اعلام آتش بس درجنگ ایران و عراق مقایسه کرد و گفت: حمله ای که توسط مجاهدان عراقی به پادگان اشرف شد، مهم تر از عملیات مرصاد بود، زیرا تعداد زیادی از «سران پلید منافقین» درروز کشته شدند.

احمد خاتمی امام جمعه موقت تهران نیز درمراسم نمازجمعه گذشته گفت: «۷۰ نفر از سران منافقین در عملیات شعبانیه به درک واصل شدند. همین طور، فرمانده ترور شهید صیاد شیرازی نیز به جهنم واصل شد.»

حسین سلامی جانشین فرمانده سپاه پاسداران روزشنبه درگفت وگویی با رادیو تلویزیون جمهوری اسلامی با اشاره به کشته شدن ده ها نفرازاعضای سازمان مجاهدین خلق که به گفته وی همه از «اصلی ترین و موثرترین کادرهای» این سازمان بودند، گفت: «یا مسعود رجوی [دراین عملیات] کشته شده و اعلام نمی کنند یا این که آنقدرتصمیم درتفکیک قوا احمقانه بوده که قادر نیستند پاسخگوی آن باشند و به سکوت روی آورده اند.»

ازسوی دیگر، «آلهوویدا کوادراس» نایب رییس پارلمان اروپا با صدور بیانیه ای حمله به قرارگاه اشرف را محکوم کرد و خواستار «برکناری» کاترین اشتون مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا به خاطر«کوتاهی» درحمایت از سازمان مجاهدین خلق شد.درهمین حال ۱۳ تن از مقامات سابق ایالات متحده نیز با ارسال نامه ای به جان کری وزیراموخارجه امریکا، خواستارحمایت بیشتر دولت متبوع خود ازاعضای این سازمان شدند.

شیرین عبادی نخستین ایرانی برنده جایزه صلح نوبل ضمن محکوم کردن حمله به قرارگاه اشرف، خواستاراسکان فوری مجاهدین خلق در کشورهای دیگر شد. ■

اجساد ده ها تن از ساکنان قرارگاه اشرف برای خاکسپاری آماده می شود، درحالی که هنوزجزییات درگیری مشخص نشده است.

یک عضو سابق تیم ملی قایقرانی زنان ایران به عضویت تیم ملی قایقرانی ایالات متحده درآمد

بقیه از صفحه اول

لندن را دریافت کرد.

مسوولان تیم ملی قایقرانی زنان ایران، از وی در مسابقات المپیک لندن استفاده نکردند و ورزشکار دیگری را به جای او به لندن فرستادند. آرزو معتمدی فخر که از سال های نوجوانی به ورزش قایقرانی - کایاک-روی آورده و موفق شده بود ضمن موفقیت در مسابقات قایقرانی ایران مقام چهارم آسیا را نیز کسب کند، برای به دست آوردن تجربیات بیشتری در این رشته ورزشی و ادامه تحصیلات دانشگاهی به ایالات متحده سفر کرد و در سال گذشته در مرکزی در اوکلاهما سیتی که ویژه آماده کردن ورزشکاران برای مسابقات قایقرانی است- **National High Performance Center**- تمرین های خود را آغاز نمود. وی سال گذشته موفق شد در مسابقات قهرمانی قایقرانی امریکا که دراوکلاهما سیتی برگزار شد مقام سوم را در بخش های ۵۰۰ یکهزار و ۵ هزارمتر به دست آورد و به دلیل این موفقیت ازوی برای شرکت در تیم ملی دعوت به عمل آمد.

معتمدی فخر درحال حاضرضمن آموزش های که در زمینه قایقرانی در مرکز اوکلاهما سیتی کسب می کند، برای تقویت زبان انگلیسی نیز در کامیونیتی کالج ثبت نام کرده است و درنظر دارد پس از تسلط بیشتر به این زبان، تحصیلات دانشگاهی خودرا آغاز کند. در آستانه برگزاری مسابقات المپیک لندن، فدراسیون قایقرانی ایران برای تعیین اعضای تیم ملی مسابقاتی برگزار کرد. در این مسابقات آرزو معتمدی فخر در رده چهارم قرار گرفت و با این که به خاطر پیروزی های خود در مسابقات قهرمانی آسیا اجازه شرکت در المپیک به او داده شده بود، فدراسیون قایقرانی «آرزو حکیمی» را که به مقام اول دست یافته بود به المپیک لندن فرستاد. آرزو حکیمی جوان ترین عضو تیم ملی قایقرانی زنان ایران است. وی در ۱۶ سالگی هنگامی که دانش آموز دبیرستان بود به عضویت تیم ملی درآمد.

آرزو معتمدی عنوان چهارم قهرمانی آسیا

پس از عدم موفقیت در مسابقات انتخابی تیم ملی ومعدم اعزام به المپیک لندن، معتمدی فخر خود را از مسابقات قایقرانی در ایران کنار کشید و مقدمات سفر به امریکا را فراهم کرد.

وی در مسابقات قهرمانی جهان که در ماه آگست در آلمان برگزار شد، در میان ۱۸ شرکت کننده در رشته یک کیلومتر سرعت به مقام سیزدهم دست یافت. رکورد جهانی در این رشته زیر چهار دقیقه است. رکورد معتمدی فخر با برنده نشان طلا «۱۱ثانیه» اختلاف داشت. جمهوری چک به طلاء مجارستان به نقره و بلغارستان به برنز دست یافتند.

در این دوره از مسابقات جهانی قایقرانی، در مجموع، «۹۵۶» مرد و زن قایقران از ۷۸ کشور جهان بایکدیگر به رقابت پرداختند.

معتمدی فخر در مصاحبه ای که سال گذشته درامریکا انجام داد، به این موضوع اشاره کرد که از شش سال پیش پارووزنی را آغاز کرده است و برای ۵ سال نیز عضو تیم ملی قایقرانی ایران بوده است. به گفته وی، می دانستم اگر بخواهم عملکرد خود را بهتر کنم باید به امریکا می آمدم. معتمدی فخر در مصاحبه خود توضیح داد که پس از ورود به امریکا به کالیفرنیا نزد خویشاوندانی که در این ایالت داشت رفت و پس از مدتی به اوکلاهما سیتی که می خواهد به مرکز آموزش قایقرانی که در اوکلاهما سیتی است برود. خویشاوندان وی راضی نبودند که او به اوکلاهما برود ولی به خاطر علاقه به ورزش قایقرانی، هدفی را که از ایران داشت دنبال کرد. آرزو معتمدی فخر تاکید کرد که این مرکز و کسانی را که درآن هستند دوست دارد و یادآور شد که در ایران، در مسابقات جهانی و همچنین قهرمانی جوانان شرکت داشته، ولی هیچوقت تمرین هایی را که در این مرکز برای او گذاشته شده شاهد نبوده است.

وی گفت: پدروومادر من از این که دو آرزوی زندگیم را دنبال می کنم خیلی خوشحال هستند، ادامه تحصیلات و همچنین رسیدن به بالاترین مقامی که می توانم در ورزش قایقرانی به دست آورم. وی آرزو دارد که در المپیک آینده بتواند به عنوان عضو تیم ملی ایالات متحده شرکت کند.

کایاک-**kayak**-قایق یکنفره کوچکی است که اسکیموها از آن استفاده می کنند و با یک پاروی دوپله هدایت می شود. ■

ایران درگذر تاریخ

دکتر نوشیروان کیهانی زاده
www.iranianshistoryonthisday.com

روز بزرگداشت سالخوردگان درایران باستان

● ایرانیان عهد باستان نخستین مردمی بوده اند که برای ادای احترام وبزرگداشت وسپاسگزاری از سالخوردگان روز مشخصی را درسال تعیین کرده بودند و این روز، ۲۵ شهریورماه هرسال بود و قدمت آن به ۳ سه هزارسال می رسد. درآن زمان و تا ۱۴ قرن پیش، روزهای همراه ایرانی نام خاصی داشت و روز ۲۵شهریور اشیش وانگ- **Ashish Vangh** خوانده می شد که روز رحمت خدا، اخلاقیات، معنویات و روان پاک بود. پس از انقراض ساسانیان، چون در ایام نوروز هم به دستوس پیران قوم رفتن رسم بود، این مراسم اختصاص به نوروز یافت و به تدریج روز سالخوردگان (۲۵ شهریور) کمرنگ و در ایران به فراموشی سپرده شد. ولی، کشورهای دیگر وعمدتا از قرن بیستم چنین روزی را برای بزرگداشت سالخوردگانشان تعیین کرده اند که در کشورهای انگلیسی زبان به «سینیور دی» معروف است. بحث مطبوعات تهران در دهه یکم قرن چهاردهم هجری درباره روز سالخوردگان در ایران باستان سبب شد که هنگام تنظیم نخستین قانون کیفر عمومی ایران، ماده ای را اختصاص دهند که عدم توجه فرزندان به والدین سالخورده را جرم شناخته بود که مجازاتی از درجه جنحه داشت. ■

زاد روزبیرونی دانشمند ایرانی

● ابوریحان محمد بیرونی دانشمند بزرگ ایرانی ۱۵ سپتامبر ۹۷۳ میلادی درمنطقه خوارزم که در قلمرو دولت سامانیان بود به دنیا آمد. طبق تقویم میلادی قدیم (ژولیان)، بیرونی پنجم سپتامبر آن سال متولد شده بود. زادگاه او که در آن زمان روستای کوچکی بود بعدا به «بیرونی» تجدید نام داده شده است. بیرونی که ۷۵ سال عمر کرد ۱۳ دسامبر سال ۱۰۴۸ میلادی (۲۲ آذر) در شهر غزنه (افغانستان امروز) وفات یافت.

بیرونی دریرباضیات هیات (علوم فضایی)، فیزیک، زمین شناسی و جغرافیا سرآمد دانشمندان عصر خود بود. دایرة المعارف علوم چاپ مسکو ابوریحان را دانشمند همه قرون و اعصار خوانده است. در بسیاری از کشورها نام بیرونی را بر دانشگاه ها، دانشکده ها و تالار کتابخانه ها نهاده و به او لقب «استاد جاوید» داده اند. یک فروردنگی در کره ماه به نام «بیرونی» اسم گذاری شده است.

بیرونی گردش خورشید، گردش محوری زمین و جهات شمال و جنوب را دقیقا محاسبه و تعریف کرده است. وی خورشید گرفتگی هشتم اپریل سال ۱۰۱۹ میلادی را در کوه های لغمان (افغانستان کنونی) رصد و بررسی کرد و ماه گرفتگی سپتامبر همین سال را در غزنه به زیر مطالعه برد. ■

ایران وضرب سکه در سال ۴۸۸ پیش از میلاد

● چهاردهم سپتامبر سال ۴۸۸ پیش ازمیلاد را روزی به دست داده اند که درآن روز داریوش بزرگ شاه وقت ایران دستورضرب سکه ای را داد با وزن وشکل وعیاری مشخص ویکنواخت تا واحد پول ایران قرارگیرد که موریخان یونانی درکتاب های خود آن را داریک (منتسب به داریوش) نوشته اند. تا زمان رواج داریک، معاملات تجاری به صورت مبادله اجناس صورت می گرفت که کاری پیچیده بود و بازار همیشه نوسان داشت. ملل دیگرازطلا برای مبادله کالا وخدمات استفاده می کردند ولی نه بصورت سکه یکنواخت با عیار و وزن و شکل واحد. به عبارت دیگر تا سپتامبر ۴۸۸ پیش از میلاد، بازرگانان و افراد، شکل و عیار طلای «وسیله مبادله» را تعیین می کردند نه دولت ها.

داریوش همزمان دستور ایجاد پستخانه را در ایران صادر کرد که تاریخنگاران وی را مبتکر «پست» و ارتباط پستی در تاریخ جهان معرفی کرده اند.

داریوش همچنین در سپتامبر ۴۸۸ پیش از میلاد دستور ایجاد یک ارتش دایمی را برای ایران صادر کرده بود که موریخان معاصر از آن به نام سپاه جاویدان نام برده اند. ■

درکتابخانه ایران تایمز

اردشیر لطفعلیان

نارنجستان (داستان بلند)

The Lemon Grove

نویسنده : **علی حسینی**

ناشر: **انتشارات دانشگاه نورث وسترن**

رفاهنگین- با رشد وبالندگی نسل های دوم و سوم مهاجران انقلاب زده ایرانی، آثار در خورتوجهی ازایرانی تبارآن درهمه رشته ها، از دانش و هنر گرفته تا داستانسرایی وتاریخ نویسی به زبان های جوامعی که درآن رشد وآموزش یافته اند، و بیشترازهمه به زبان انگلیسی ،به شکل روزافزونی به بازارکتاب عرضه می شود. کتاب حاضر یکی از نمونه های شایان توجه درعرصه داستان نویسی است. «نارنجستان» داستانی است که درآن نویسنده ضمن پیگیری آنچه که در سال های بعدازانقلاب بربهبوز وروزبه، دوبرادر دوقلو وشیرین، دخترک همبازی آن ها دربارنجستان، مزرعه خانوادگیشان نزدیک شیرازگذشته است، از پرداختن به آثار و پیامدهای انقلاب بر مردم وجامعه ونشان دادن جلوه هایی از خشونت وقساوتی که طی این سال ها به نام دین برکشورتحمیل شده است نیزغافل نیست. بهروز وروزبه به خانواده ای نسبتا مرفه تعلق دارند و شیرین نادختری حاج زمان، مردی است که درنارنجستان کار می کند وبا خانواده ای در همانجا سکونت دارد. بهروز و روزبه هر دوعاشق شیرین هستند. به وی وارد می آید جان به درمی برد و زنده باز می گردد، از تجربه جنگ چنان جراحات مهلکی بر روان و شخصیتش وارد شده که پس از بازگشت هر از چندگاه نارنجستان وشیرین دارها می کند وسربه آوارگی می گذارد. از آن سو بهروز درامریکا آنطور که باید بر تحصیلش تمرکز ندارد ورسانجام آن را نیمه کاره رها می کند وبه ایران بازمی گردد. او در مدت اقامتش درامریکا با دختری لاتین تباربه نام خوانیتا دوست ومهمخانه ای می شود، اما عشق شیرین را هرگز از دل نمی زداید. دگرگونی های ناخوشایندی که بهروز دربازگشت به کشورمی بیند برایش تکان دهنده است. به یاد می آورد که او واکوریت بزرگ مردم چه توهماتی درباره انقلاب وموهبت هایی که قراربود برایشان به همراه آورد درسرمی پروردند. او در امریکا از جمله فعالان ضد سلطنت بوده و درتظاهرات گسترده ای که طی آخرین سفر رسمی شاه به واشنگتن درفضایی مملو از گازاشک آوربرضد وی برپا شد شرکت جسته است. بازگشت بهروزبا یکی از دوره های ناپدید شدن روزبه مقارن است. بهروز نارنجستان را تشنه ورها شده به حال خود می یابد اما به کمک موسی که درجوانی از لطف پدر و مادر بهروزنصیب یافته وکمال، دوست روزبه که مکانیک ماهری است تلمبه چاه عمیق مزرعه به راه می افتد و نارنجستان دوباره جانی می گیرد. اما مهم ترین حادثه داستان برخورد دوباره بهروز باشیرین است. شیرین با ناپدیدشدن روزبه درخانه خانوادگی درشیرازسکونت دارد. بهروز و شیرین در نخستین دیدارشان درآغوش هم غرق وسرانجام با یکدیگرهم بستر می شوند. از آن پس هفته ای یک بارهمدیگر را درآن خانه می بینند. همسایگان که کنجاویشان از بازگشت بهروزتحریک شده موضوع را به کمیته خبر می دهند و دریکی از آن قرارها پیش ازاین که شیرین کلید را در قفل بگرداند به وسیله افراد کمیته دستگیرمی شود. اما بهروز که در آن سوی در ایستاده بزدلانه می گریزد و شیرین را در دست کمیته چی ها رهایی کند. شیرین را به جرم زنا سگساری کنند، ولی او باوجود خطایی که مرتکب شده به نیروی عشقی که همچنان به بهروز دارد خود را از گودال سنگسار بیرون می کشد و طبق قانون شرع از کشته شدن نجات می یابد. فریده وجاوید، زوجی ازدوسال خانوادگی که او را در خانه خود پناه می دهند، با این همه پس از رسوایی سنگسار دیگراقامت شیرین در ایران مقرون به مصلحت نیست. به همین دلیل جاوید او را همراه با یکی از کارگران افغان خود به تام ضمیر ولی نزد خانواده این مرد در قندهار می فرستد. اما بهروز که پس از فرار از صحنه دستگیری شیرین بشدت بیمارشده با شنیدن نجات یافتن شیرین همه جا بدون نتیجه درجستجوی اواست، تا سرانجام به طور اتفاقی به سراغ جاوید و فریده می رود و پس از آگاهی از آنچه که بر شیرین رفته تصمیم به عزیمت به افغانستان می گیرد. بهروز با راهنمایی ضمیر ولی خود را به قندهار می رساند و شیرین را با شادمانی بسیار در خانه ضمیر ولی می یابد. شیرین که در کودکی به سبب حادثه ای مدتی گویایی خود را از دست داده بوده و زبان کر ولال ها را می داند از هنگام ورود به قندهار در مدرسه ای با زبان اشاره به کودکان ناشنوای افغان درس می دهد. شیرین و بهروز با نامه هایی که توسط ضمیر ولی به ایران می فرستند روزبه را دعوت می کنند که در افغانستان به آن ها بپیوندد. شیرین درنامه اش عشق پر شورخود رابادیگر به روزبه تجدید می کند. برنامه این است که هرسه شرار کیسایرهای عالی پناهندگی کنند و سپس با کمک خوانیتا که همچنان با بهروز در تماس است خود را به آمریکا برسانند. بهروز از همه آن ماجراهای دردناک افق آینده بدینگونه دوباره به روی آن ها گشوده شده است و آن سه تصمیم دارند همراه یکدیگر به سوی آن مه تصمیم دارند آیند. داستان با مهارت پرورده شده و شروران و ماجراهای گیرای آن خوانده را به آسانی به دنبال خود می کشند. ■
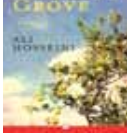
نشانی الکترونیکی ناشر به شرح زیر است:
Northwestern University Press
www.nupress.northwestern.edu